

MIKES KELEMEN MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANTÁRGYVERSENY

2013. február 16.

VI. OSZTÁLY

A tételek kidolgozására szánt idő: 2 óra

I.

30 pont

Olvasd el figyelmesen az alábbi meseregény részletét, majd oldd meg a feladatokat!

Ezen a késő őszi napon Picike Ferike elindult a munkába, és nem érkezett meg a kéményseprők irodájába, ahol minden reggel megbeszélik a kéményseprők, melyik kéményt kell kikotorni. Nem történt vele baleset, illetve igen. Picike Ferike útközben gondolt egyet, fölmászott a városka legmagasabb fájára. Hatalmas tölgyfa volt, igen öreg fa, nyilván valamelyik bizurr-mizurr kertész ültette évszázadokkal ezelőtt.

Vajon mi célból mászott fel a fára Picike Ferike?

A fáramászásnak öt indokát ismerik a természettudósok.

Egy: Falánkságból mászunk föl a fára. Mert például az almafára, a körtefára vagy a cseresznyefára soha nem mászunk föl, ha nincs már rajta alma, körte vagy cseresznye. Bezzeg amikor megérik a gyümölcs, annál inkább.

Kettő: Kalandvágyból. A magasban akarunk lenni, látni akarjuk a szomszéd kertjét, a távolabbi utcát, a messzeséget.

Három: Kíváncsiságból, mert meg akarjuk nézni a galambfiókákat.

Négy: Olyan idegen kutyával találkozunk, akivel nem sikerült barátságot kötnünk.

Öt: Szomorúságból mászunk föl egy fára.

Nos, hát igen, Picike Ferike bánatában kapaszkodott föl a hatalmas tölgyfára, ezt persze akkor még a városka lakói nem tudhatták, amikor összegyűltek a fa alatt.

A Pepe testvérek vették észre a legvékonyabb ágon veszedelmesen himbálódzó Picike Ferikét. Nyomban a fa tövébe támasztották szemetes-taligájukat.

– Mit csinálsz Picike Ferike? – kiáltotta Pepe Géza.

– Mit csinálsz Picike Ferike? – kiáltotta Pepe Pista is.

Picike Ferike nem felelt. Csak himbálódzott, borzasztó volt még nézni is.

– Gyere le, hallod, Picike Ferike! – kiáltotta Pepe Pista.

– Gyere le, hallod, Picike Ferike! – kiáltotta Pepe Géza is.

Picike Ferike rázta a fejét, és még inkább hozzátapadt a veszélyesen ingadozó ághoz.

– Picike Ferike nem akar lejönni – mondták egyszerre a Pepe testvérek, és gondterhelten képet vágtak.

Máris a helyszínen termett Hektor Viktor tűzoltóparancsnok, aki mindig gyorsan megérezte, hol történt baj. Ragyogott a tűzoltósíksaja. A szemét árnyékolva pillantott föl a magasba.

– Nem akarjuk kivágni a fát – kiáltotta Hektor Viktor, aki tűzoltás híján a városka fáival is foglalkozott, nyesegette az ágakat, csinos madáretetőket helyezett a lombok közé, a beteg ágakat letördelte. Picike Ferike mintha meg se hallotta volna, hogy szóltak hozzá. Csakhamar tömeg gyűlt össze a vastag derekú fa alatt, még az utca túloldalán is ácsorogtak. Az asszonyok sopánkodtak, a fejüket ingatták rémülködve, a bácsik meg a bajuszosok végén rácsálták idegességükben. Bozontos kiskutya ugatott, hiába csitította gazdája, egy kétségbeesett kislány.(...)

Végül Károly professzor is megérkezett. Ő vágta a legkomolyabb képet valamennyi bámészkodó közül. (...)

(Darvasi László: Trapiti, részlet)

1. Kik a meseregényrészlet szereplői, mivel foglalkoznak?
2. A következő megállapítás a főhősre vonatkozik: „Nem történt vele baleset, illetve igen.” Magyarázd meg a szöveg alapján, hogy mire utal!
3. Az egyik szereplőnek ritkán akad munkája. Ki az, és mi mindennel foglalkozik ilyenkor?
4. Írj 5-6 mondatos szöveget, amelyben próbálsd meggyőzni Ferikét, hogy jöjjön le a fáról!
5. Értelmezd a szöveg alapján a következő szavakat, kifejezéseket: „bizurr-mizurr kertész”, „a helyszínen termett”, „szemét árnyékolva pillantott föl”, „ácsorogtak”, „asszonyságok sopánkodtak”!

II. **30 pont**

Írj rövid, 15-20 mondatos párbeszédet, amelyben rólad beszélget a rádiórod és a ceruzád!

III. **20 pont**

Számos olyan szavunk van, amely előlről és hátulról olvasva más-más értelemmel bír. Mely szavakra gondoltunk?

Pl. előlről házasság – hátulról sajnál

Megoldás: nász-szán

- a) végtag – táncmulatság
- b) égtáj – földparcella
- c) mocsár – férfinév
- d) kotor – csúnya
- e) a mozgatás szerve – filmszínház
- f) a jármű ezen gurul – kívánok, óhajtok valamit
- g) rengeteg – hím állat
- h) adagol – szörny
- i) mogorva, búvalbélelt – falmaradványok
- j) végpont – keskeny falat

Helyesírás: 10 pont

Megjelenés: 10 pont

Összesen: 100 pont